

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Titel document

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Wijzigingen

Paragraaf	Wijziging
Bloed	Toegevoegd bloedkweken binnen en buiten kantooruren
Liquor	Liquoren verwezen naar ziekenhuis protocol
Wijzigingen in vorige versie 18 (gepubliceerd 06-06-2024):	
Algemeen	Spelling feces en nasofarynx gecorrigeerd
Kolom onderzoek	Voor een aantal materialen aangepast: Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)
Kolom onderzoek	Voor Liquor aangepast: Zie EPIC (alleen interne aanvragers).

Doel

Beschrijven afnamematerialen microbiologie

Toepassingsgebied

Afdeling Medische microbiologie en immunologie

Aanwijzingen voor het inzenden van patiëntenmateriaal

Klinische informatie

De waarde van het diagnostisch onderzoek wordt voor een belangrijk deel bepaald door de klinische informatie. Door het vermelden van goede klinische gegevens, zoals symptomen, duur van de ziekte/eerste ziekte dag en epidemiologische gegevens, kan gericht onderzoek plaatsvinden. De waarde van de (voorlopige) uitslag neemt daarmee toe, waardoor eerder met een gerichte therapie kan worden begonnen of gestopt.

In sommige gevallen kan het zinvol zijn over de diagnostische mogelijkheden bij een individuele ziektegeschiedenis te overleggen met de arts-microbioloog of medisch immunoloog.

Houdbaarheid van afnamematerialen

De meeste afnamematerialen hebben een uiterste gebruiksdatum. Let op dat van de gebruikte afnamematerialen deze gebruiksdatum niet is overschreden.

Afname van patiëntenmateriaal

De kwaliteit van het patiëntmateriaal heeft een directe invloed op de kwaliteit van onderzoek. Verontreiniging met micro-organismen van een andere plaats dan de afnameplaats zal het resultaat negatief beïnvloeden.

Verzenden van patiëntenmateriaal

Een goede verzending draagt ook bij aan een goede diagnostiek. Materialen als feces, liquor, lavage en aspiraats kunnen als zodanig worden ingestuurd. Voorwaarde is wel dat het materiaal zo spoedig mogelijk wordt ingezonden. Als het niet mogelijk is materiaal direct in te zenden kunnen de meeste materialen in de koelkast worden bewaard.

Liquoren en ander materiaal voor kweek dat onderzocht moet worden op de aanwezigheid van *Neisseria species* mogen **niet** in de koelkast worden bewaard.

Serum ten behoeve van serologisch of immunologisch onderzoek kan in het algemeen tijdelijk in de koelkast worden bewaard. Bloed en beenmergaspiraats (in EDTA) ten behoeve van fenotyperingsonderzoek moet altijd direct worden verzonden bij kamertemperatuur.

Verzending per buizenpost kan op maandag tot en met vrijdag van 08.00u-17.00u, op weekend- en feestdagen van 08.00u-12.00u.

LET OP!

Voor het verzenden van de materialen geldt dat het **transportmedium goed moet worden gesloten** om lekkage te voorkomen.

Voor het verzenden van patiënten materiaal per buizenpost is het **wettelijk verplicht om het materiaal lekvrij te verpakken**. Hierdoor wordt voorkomen dat ziekenhuismedewerkers besmet worden door een lekkend potje. Besmetting van het buizenpostsysteem wordt hierdoor ook voorkomen.

Voor het verzenden van patiënten materiaal zijn in het Centraal Magazijn safetybags beschikbaar. Deze safetybags zijn voor eenmalig gebruik en dienen voor verzending afgesloten te worden door de plakrand dicht te plakken.

Voor een afbeelding van de safetybag en de bestelgegevens, zie de eerste regel van de tabellen met afname instructies.

Afname instructies

De Afname instructies zijn onderverdeeld in twee tabellen:

Tabel 1: Afname instructies voor regulier microbiologisch onderzoek. In deze tabel staan de afnamemedia vermeld welke gebruik kunnen worden voor de diverse lichaamsmaterialen in combinatie met hun onderzoek.

Tabel 2: Afname instructies voor screenings kweken van bijzonder resistente micro-organismen. In deze tabel staan de afnamemedia vermeld welke gebruikt kunnen worden voor de diverse screeningskweken op BRMO.

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Uitzonderingen en bijzonderheden over de verzending en opslag van patiëntenmateriaal kunt u vinden in het Vademecum van de afdeling MMI van het St. Antonius ziekenhuis (verrichtingen in de "Alfabetische lijst verrichtingen"). Het vademecum is te vinden in iDocs ([Vademecum MMI St. Antonius](#)) en op de Internetsite (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/diagnostiek-laboratoriumonderzoek/aanbod-medisch-laboratoriumonderzoek>) onder Medische Microbiologie en Immunologie (MMI)

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Tabel 1: Afname instructies voor reguliere microbiologisch/ immunologisch onderzoek.

Materiaal	Onderzoek	Transportmedium	Bewaarconditie na afname	Verkrijgbaar bij
Safetybag	-transport van het te onderzoeken patiëntenmateriaal (eenmalig gebruik)		Zie het te transporteren patiëntenmateriaal	Centraal Magazijn Safetybag 165x 285mm onbedrukt (buisenpost) Artikelnummer: 150636
Bloed	-Bacteriologie (kweek)		Kamertemperatuur Binnen kantooruren (ma tm vr 8-17u, weekend en feestdagen 8-12u): direct naar MMI. Buiten kantooruren: direct naar KCL	Centraal magazijn Artikelnummer: Aeroob medium 150700 Anaeroob medium 150701
Bloed, Beenmerg	-Mycobacteriën kweek (TBC)		Kamertemperatuur (materiaal moet binnen 2 uur na afname bij MMI zijn)	MMI
Cervix uitstrijk	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Kamertemperatuur of koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: 244730
Urethra uitstrijk	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Kamertemperatuur of koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: 244731

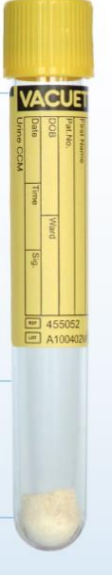

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Materiaal	Onderzoek	Transportmedium	Bewaarconditie na afname	Verkrijgbaar bij
Feces	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Koelkast NB Strongyloides mag ook op kamertemperatuur	Centraal magazijn Artikelnummer: 440983
Keel	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Kamertemperatuur of koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: 244730
Keel/Nasofarynx	-PCR SARS-CoV-2 / Influenzavirus / RSV Cito (alleen interne aanvragers)	 rode dop	Kamertemperatuur of koelkast	MMI
Liquor	Zie EPIC (alleen interne aanvragers)	Zie document ' Liquor afname, buizen, etikettering en transport '	Zie document ' Liquor afname, buizen, etikettering en transport '	
Liquor	Immuunfenotypering		Direct naar MMI (alleen afname binnen kantooruren)	MMI

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Materiaal	Onderzoek	Transportmedium	Bewaarconditie na afname	Verkrijgbaar bij
Maagbiopt	- <i>H.pylori</i> kweek Tot afname medium bewaren in koelkast. Nb. Let op exp. datum		Kamertemperatuur	MMI
Maaginhoud	-Tuberculose Nb. Let op exp. datum	 incl. tri-Na-fosfaatbuffer;	Kamertemperatuur	MMI
Nagels, huidschilfers, haren	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Kamertemperatuur	Centraal magazijn Artikelnummer: 440975
Nasofarynx uitstrijk	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Kamertemperatuur of koelkast	MMI
Sputum/ BAL	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: 440975

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Materiaal	Onderzoek	Transportmedium	Bewaarconditie na afname	Verkrijgbaar bij
Steriele materialen	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: 440975
Uitstrijken Pus	Zie EPIC (voor interne aanvragers) of LabOnline (voor externe aanvragers)		Kamertemperatuur of koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: 244730
Urinekweek/ antigeendetectie	-Bacteriologie kweek -TBC kweek: ochtendurine. Antigeendetectie (Legionella en Streptococcus pneumoniae)	CCM buis Dop: 	Koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: PN039159
Urine PCR/ antigeendetectie	Antigeendetectie (Legionella en Streptococcus pneumoniae) PCR SOA panel (Bij mannen is deze methode net zo gevoelig als een urethrawat; bij vrouwen kan een evt. cervicitis)	No additivebuis	Koelkast	Centraal magazijn Artikelnummer: PN039158

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Materiaal	Onderzoek	Transportmedium	Bewaarconditie na afname	Verkrijgbaar bij
	<p>gemist worden).</p> <p>CMV PCR</p> <p>TB PCR</p>	 <p>Dop:</p> <p>Of:</p> 		
Bloed	<p>Quantiferon/ TBC Igra</p> <p>De buizen moeten in de volgende volgorde worden geprikt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) NIL (grijze dop) 2) TB 1 (groene dop) 3) TB 2 (gele dop) 4) Mitogen (paarse dop) <p>De buizen na afname 10x krachtig schudden.</p>		<p>Kamertemperatuur (materiaal moet binnen 16 uur na afname bij MMI zijn).</p>	<p>MMI</p>

Afnamematerialen overzicht microbiologie

Tabel 2: Afname instructies voor screenings kweken van bijzonder resistente micro-organismen (BRMO)

Materiaal	Onderzoek	Transportmedium	Bewaarconditie na afname	Verkrijgbaar bij
Safetybag	-transport van het te onderzoeken patiëntenmateriaal (eenmalig gebruik)		Zie het te transporteren patiëntenmateriaal	Centraal Magazijn Safetybag 165x 285mm onbedrukt (buisenpost), Artikelnummer: 150636
Uitstrijken, Keel, neus, perineum/rectum	Screening overige Bijzonder resistente micro-organismen (BRMO) zoals bijv. ESBL, VRE, MRSA.		Kamertemperatuur	Centraal magazijn Artikelnummer: 244730